

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020- - Nr. ( ) 10-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. 765 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymą“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projekto rengimą paskatinusios priežastys. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija išreiškė iniciatyvą keisti Kompensacijos už rezervinę galią nustatymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 1-228 „Dėl Kompensacijos už rezervinę galią nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika). Ministerija, įvertinusi Metodikos keitimo projekto nuostatas ir esamą teisinį reglamentavimą, galimus dėl to patirti ir patiriamus sveikatos priežiūros įstaigų sunkumus, įskaitant finansinius, pasiūlė Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai peržiūrėti Metodikos nuostatas iš esmės ir papildyti Metodiką specialiomis nuostatomis dėl atitinkamų Metodikos nuostatų netaikymo sveikatos priežiūros įstaigoms, kartu išreikšdama poziciją dėl Ministerijos kreipimosi į Lietuvos Respublikos Vyriausybę dėl įgaliojimų suteikimo Ministerijai pačiai patvirtinti su rezervuota galia susijusių papildomų sąnaudų kompensacijos apskaičiavimo metodiką, kai sveikatos priežiūros įstaigos, kurioms būtinas rezervinis šilumos įrenginys, naudojami aprūpinimo šiluma sistema tik kaip rezervine.

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 17 straipsnyje nustatyta, jog kai įrengiamas rezervinis šilumos įrenginys, nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai laikomi naudojančiais aprūpinimo šiluma sistemą ir rezervinį šilumos įrenginį. Jeigu nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai naudojami aprūpinimo šiluma sistema tik kaip rezervine, jie privalo mokėti šilumos tiekėjui kompensaciją už rezervinę galią. *Aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrai nustato sveikatos priežiūros įstaigų, kurioms būtinas rezervinis šilumos įrenginys, sąrašą.*

Kompensacijų už rezervinę galią apskaičiavimo metodikos nustatymą įstatymų leidėjas (Šilumos ūkio įstatymo 2 straipsnio 16 dalis) pavedė nustatyti Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. 765 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymą“ 1.8 punktą Energetikos ministerijai).

Sveikatos priežiūros įstaigų veikla pasižymi specifiškumu. Be to, įstatymuose labai aiškiai yra nustatoma, kokios sveikatos priežiūros įstaigų teikiamos paslaugos yra apmokamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšomis. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 74 straipsnio nuostata, valstybės laiduojamos (nemokamos) sveikatos priežiūros paslaugos apmokamos iš PSDF, valstybės ar savivaldybių biudžetų, savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 21 straipsnyje nustatyta, kokios sveikatos priežiūros įstaigų išlaidos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo gali būti kompensuojamos. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2013 m. gegužės 16 d. nutarime nustatyta, kad „daugelis sveikatos priežiūros paslaugų yra finansuojama iš viešųjų lėšų, kurios gali būti sukaupiamos ir įstatymų leidėjui pasirinkus privalomąjį sveikatos draudimą; valstybė <...> privalo pasirūpinti ir tuo, kad šios lėšos būtų naudojamos atsakingai ir racionaliai; atsižvelgiant į tai, kad dėl didėjančių sveikatos priežiūros paslaugų poreikių, vis aukštesnių jų kokybės standartų, sudėtingesnių ir brangesnių sveikatos

priežiūros technologijų šių paslaugų teikimo išlaidos nuolat auga, o joms apmokėti skirtos viešosios lėšos yra ribotos, <...> kyla pareiga nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuriuo būtų sudarytos prielaidos valstybei šį finansavimą planuoti“.

Metodika yra privaloma visiems nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojams, kurie naudojami aprūpinimo šiluma sistema tik kaip rezerviniu šildymo būdu, tai yra sveikatos priežiūros įstaigoms nėra nustatoma jokių išimčių, tačiau vertinant Šilumos ūkio įstatymo 17 straipsnyje įtvirtintą nuostatą „*Aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrai nustato sveikatos priežiūros įstaigų, kurioms būtinas rezervinis šilumos įrenginys, sąrašą*“ darytina prielaida, kad minėtas straipsnis iš bendrojo nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojų rato vis dėlto išskiria specialiąją tokių vartotojų kategoriją – sveikatos priežiūros įstaigas (suteikiant įgaliojimus dviem ministerijoms tvirtinti tokių sveikatos priežiūros įstaigų sąrašą).

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau paminėta, sveikatos priežiūros įstaigoms taikoma Metodika turėtų būti, atsižvelgiant į sveikatos priežiūros įstaigų veiklos specifiką (įstaigos tikslas – teikti viešąsias paslaugas (tai ne ūkinė-komercinė veikla) ir generuoti lėšas paslaugų teikimui (absoliuti dauguma sveikatos priežiūros įstaigų generuojamų pajamų yra PSDF biudžeto lėšos), adaptuota ir pritaikyta tik sveikatos priežiūros įstaigoms (o ne bendrai su visų kitų veiklos rūšių įstaigomis).

Nors teisiškai ir šiuo metu įmanoma energetikos ministro įsakymu tvirtinamoje Metodikoje nustatyti specialų reglamentavimą sveikatos priežiūros įstaigoms apskaičiuojant kompensacijos už rezervinę galią nustatymą, tačiau manytume, kad būtų tinkamiau ir tikslingiau pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 17 d. nutarimą Nr. 765 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymą“ ir kompensacijos už rezervinę galią nustatymo sveikatos priežiūros įstaigose metodiką įgalioti tvirtinti sveikatos apsaugos ministrui. Tokią galimybę Ministerijai suteikia Sveikatos sistemos įstatymo 61 straipsnio 2 dalis, kur nustatyta, kad Sveikatos apsaugos ministerija vykdo kitas valstybinio reguliavimo funkcijas, numatytas kituose teisės aktuose. Manytina, kad kompensacijos už rezervinę galią nustatymo sveikatos priežiūros įstaigose metodiką įgaliojus tvirtinti sveikatos apsaugos ministrą, būtų užtikrinti ir sveikatos priežiūros įstaigų teisėti lūkesčiai ta apimtimi, kad atitinkamus sveikatos priežiūros įstaigų veiklos aspektus reguliuotų tos pačios reguliavimo srities ministras.

Ministerija pažymi, kad nesutarimų dėl rezervinės galios dydžio ir mokėtinų sumų kyla tik tarp sveikatos priežiūros įstaigos ir šilumos tiekėjo. Tai tik dar kartą patvirtina specifinio reglamentavimo poreikį sveikatos priežiūros įstaigoms.

Projekto tikslas – Vyriausybei įgalioti Ministeriją patvirtinti Kompensacijos už rezervinę galią nustatymo sveikatos priežiūros įstaigose metodiką.

Projekto nauda – bus sudarytos teisinės prielaidos optimizuoti (sumažinti) sveikatos priežiūros įstaigų skiriamas lėšas kompensacijoms už rezervinę galią mokėti, o sutaupytos lėšos bus nukreipiamos sveikatos priežiūros įstaigų pagrindiniam tikslui – asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybei ir prieinamumui gerinti.

Projektas atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatas.

Projektas buvo teiktas derinti Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, ji pastabų Projektui neturėjo.

Projektą parengė Ministerijos Teisės skyriaus patarėjas Kazys Rušinskas, tel. 8(5) 260 4898, kazys.rusinskas@sam.lt (Projekto rengimą koordinavo Ministerijos Teisės skyriaus vedėja Martyna Mickė, tel. 8(5) 205 5295, el.p. martyna.micke@sam.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 1 lapas.
2. Projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga